

Commissie voor de
milieueffectrapportage

CID Den Haag, ontwikkeling Escher Gardens

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

3 september 2024 / projectnummer: 3795

1 Advies over het MER in het kort

De gemeente Den Haag wil het stedelijk ontwikkelingsproject Escher Gardens mogelijk maken. De private partij Redevco zal het project realiseren. Het project ligt direct naast Den Haag Hollands Spoor en bestaat uit de bouw van twee woontorens van 165 en 156 meter hoog. Een zogenaamde ‘bebouwingsplint’ van ongeveer 25 meter hoog met maatschappelijke functies, kantoren, horeca en detailhandel verbindt de twee torens.

Voor het besluit over dit project is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. In een eerder advies signaleerde de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna ‘de Commissie’) dat nog belangrijke informatie in dit MER ontbrak.¹ Het MER is vervolgens aangevuld.² De gemeenteraad van Den Haag vraagt de Commissie nu te adviseren over de juistheid en de volledigheid van het MER en de aanvulling tezamen. In dit advies spreekt de Commissie zich hierover uit.

Wat staat in het MER en de aanvulling?

Er zijn twee milieueffectrapporten aangeboden, die in één rapport zijn gebonden als deel A en B. Deel A gaat in op de spoorzone Hollands Spoor en beschrijft de cumulatieve effecten van zes projecten in deze zone³, waaronder Escher Gardens. Dit deel is niet in procedure gebracht. Deel B focust in meer detail op de milieueffecten van de bouw en gebruik van Escher Gardens. Figuur 1 geeft de ligging van de zes projecten en figuur 2 is een impressietekening van Escher Gardens.

De aanvulling gaat in op de onderwerpen waar volgens de Commissie in het MER nog informatie over ontbrak. Het gaat om de relatie met het Central Innovation District (CID) én over de milieuthema’s ruimtelijke kwaliteit en openbare ruimte, gezondheid (inclusief geluid, luchtkwaliteit, hittestress en schaduwwerking), energie, mobiliteit, duurzaamheid, circulariteit en klimaat.

Wat is het advies van de Commissie?

De aanvulling werkt de onderwerpen geluid, luchtkwaliteit, hittestress, energie en schaduwwerking goed uit. De scores van en conclusies over de milieueffecten blijven staan. Hierover is nu voldoende informatie om een besluit te kunnen nemen.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER over Escher Gardens wel dat er nog belangrijke informatie ontbreekt over hoe het project met het Central Innovation District (CID) samenhangt. Het gaat om het volgende:

- **Cumulatie van effecten Escher Gardens met andere CID-projecten niet voldoende in beeld.** Het project Escher Gardens is een deelproject binnen het CID-gebied. Het is nu nog onvoldoende duidelijk in hoeverre de milieueffecten binnen de kaders van het CID-gebied blijven.

¹ CID Den Haag, ontwikkeling Escher Garden, Toetsingsadvies over het milieueffectrapport, 18 april 2024 / projectnummer: 3795.

² MER Escher Gardens, Aanvulling op het milieueffectrapport, New Hague Station BV, 14 juni 2024.

³ De projecten zijn: Parkeerplaats Dintelstraat, Struijck II, Laakpoort (The Grace), Post Office & Tower, The Globe & Special en K&R Kavel (dit is de oude naam voor Escher Gardens).

- **Mobiliteit nog onvoldoende in breder verband bekeken.** De bijdrage van het verkeer door Escher Gardens aan de verkeerssituatie in een ruimer gebied rondom de Waldorpstraat, is nog niet voldoende in beeld.
- **Toetsing van de leefbaarheid openbare ruimte niet uitgevoerd.** In de aanvulling vindt geen toets plaats aan de Haagse referentienormen voor gebruiksgroen, sport en spel. Het is van belang dat die toets wel gebeurt en ook om dit goed te monitoren: voor het CID als geheel, buurt-, wijk- en stadsdeelniveau. Hierdoor wordt duidelijk hoe en of de leefbaarheid gewaarborgd blijft bij elke nieuwe ontwikkeling binnen het CID.

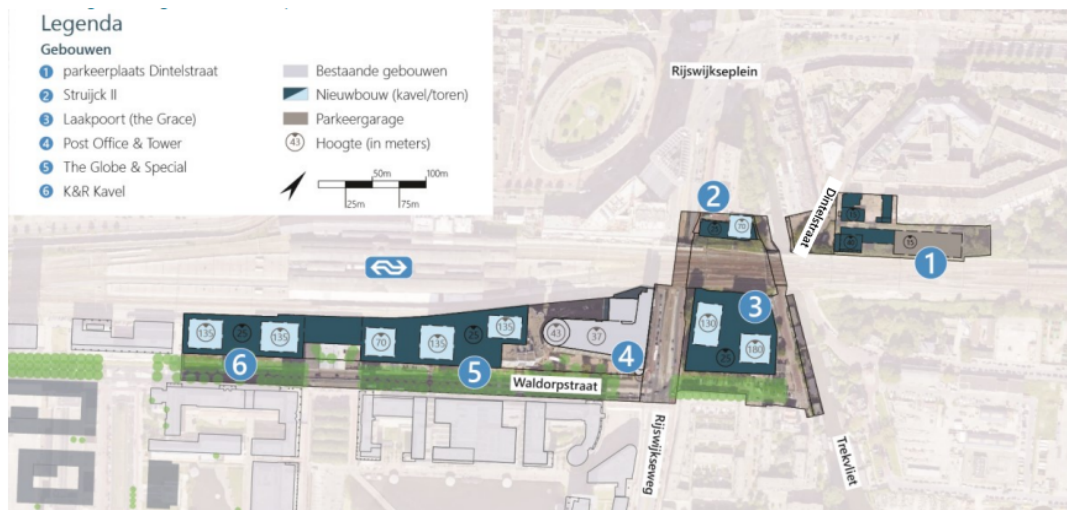
De Commissie benadrukt nog eens⁴ dat de mate waarin het huidige project voldoet aan de doelen uit het CID en de inpasbaarheid binnen de milieurimte van het MER CID onduidelijk is. De haalbaarheid van toekomstige projecten wordt hierdoor onvoldoende gegarandeerd. Dit heeft enerzijds te maken met het onvoldoende in beeld zijn van de cumulatie van milieueffecten (zie het eerste punt hierboven) en anderzijds met het ontbreken en in werking zijn van een volledig monitoringprogramma. Er is een risico dat effecten van deelprojecten uiteindelijk optellen tot een totaal dat de ambities en referentienormen, die door de Gemeente zelf zijn vastgesteld, geen recht doet. Het gevolg daarvan kan zijn dat toekomstige deelprojecten niet mogelijk zijn binnen de milieurimte. Dit is nu niet in beeld. Het is daarom noodzakelijk om op korte termijn een werkend monitoringssysteem beschikbaar te hebben, waarmee inzicht in het hele CID-gebied ontstaat⁵ en in de milieurimte die beschikbaar is voor nieuwe projecten.

Tot slot merkt de Commissie op dat de gepresenteerde informatie lastig te doorgronden is omdat deze verspreid staat over de website van de gemeente en over verschillende documenten. Het is belangrijk voor huidige én nieuwe bewoners te weten wat de kenmerken van de leefomgeving van het gebied zijn, zonder lang te hoeven zoeken. Het CID heeft een duidelijke website voor alle plannen voor het gebied. Om drempels in informatievoorziening te voorkomen, geeft de Commissie in overweging deze als centrale plek te gebruiken. Het lijkt logisch hier alle actuele milieu- en monitoringsinformatie in woord, beeld en kaart te verzamelen en te presenteren. Ook beveelt de Commissie aan in ieder volgend MER over CID-projecten een duidelijk en actueel overzicht te geven van de milieu-informatie en direct ook de consequenties te beschrijven voor de optelsom van effecten.

Hoofdstuk 2 gaat in op de onderwerpen waarvoor nog aanvullende informatie nodig is (adviezen) Dit zijn de onderwerpen cumulatie van effecten, groen, mobiliteit en de haalbaarheid van toekomstige projecten. In hoofdstuk 3 staan aanbevelingen voor de vervolgbesluitvorming over Escher Gardens.

⁴ Zie ook het eerder uitgebracht toetsingsadvies.

⁵ Inclusief in de verdeling van de milieudruk over stadsdeel, wijk en buurt.

Figuur 2: Overzicht over de Spoorzone HS. Legenda-eenheid 6, K&R Kavel, is het project Escher Garden (bron: MER).

Figuur 1: Impressietekening Escher Gardens (bron: MER).

Aanleiding MER

Het project Escher Gardens omvat de bouw van 1.250 woningen en 3000 m² maatschappelijke en/of commerciële voorzieningen, waaronder detailhandel en horeca of publieksgerichte functies en tot 20.000 m² kantoorruimte. De huidige parkeerplaats en een deel van de fietsenstalling van ProRail zullen volgens het plan verdwijnen.

Voor de bouw van Escher Gardens moet het bestemmingsplan worden gewijzigd. Om de milieueffecten volwaardig bij dit besluit te kunnen meewegen is een project-MER opgesteld (Besluit milieueffectrapportage, categorie D11.2 (stedelijk ontwikkelingsproject)). De private partij Redevco ontwikkelt het project. De procedure is nog onder oud recht gestart (voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet) en valt dus juridisch nog onder de oude wetgeving. De gemeenteraad van Den Haag is bevoegd gezag voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Den Haag – besluit over Escher Gardens.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer 3795 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Adviezen voor het besluit

2.1 Relatie met het Central Innovation District (CID)

Uit het toetsingsadvies:

Breng in beeld hoe de ontwikkeling past binnen het overkoepelende CID en de milieugebruiksruimte. Zet hiervoor een monitoringprogramma op, dat verder is uitgewerkt dan nu in het MER is gedaan. Geef hierin ook aan wat mogelijkheden zijn om bij te sturen als daar aanleiding toe is. Sluit daarin aan bij de thema's in het MER over het CID om de cumulatie van milieueffecten te kunnen beoordelen. De Commissie adviseert verder aan het bevoegd gezag om een methodiek te ontwikkelen voor het opzetten van een milieuboekhouding voor het hele gebied. Geef hierin ook aan hoe te handelen als de milieugebruiksruimte wordt overschreden. Deze methodiek kan dan voor meerdere projecten in Spoorzone HS, waaronder Escher Gardens, worden gebruikt.

De Commissie adviseert om het MER, voorafgaand aan het besluit, aan te vullen voor de hierboven genoemde punten. Definieer het studiegebied zodanig dat de volledige mobiliteitseffecten in beeld komen. Neem dit onderwerp ook op in de nog op te starten en inmiddels dringend noodzakelijke monitoring van het CID-gebied. Werk, uitgaande van een doelgroepenanalyse de exacte verkeersgeneratie van Escher Gardens uit en relateer deze vervolgens aan de mobiliteitsgroei van de gehele Spoorzone. Werk verder de mitigerende maatregelen concreter uit ook voor de verbetering van de verkeersveiligheid. Geef daarnaast inzicht in de hoeveelheid bouwverkeer.

Cumulatie van effecten

Het MER geeft geen inzicht in de optelsom van milieueffecten (cumulatieve effecten) van Escher Gardens met andere projecten.⁶ Inzicht in de cumulatie van effecten met andere bestaande en/of goedgekeurde projecten is een inhoudsvereiste voor milieueffectrapporten. Dit inzicht is van belang om:

- te bepalen of de optelsom van omgevingseffecten van de deelprojecten binnen de kaders van het MER CID en de vastgestelde ambities voor het CID vallen;
- de vergunbaarheid van toekomstige projecten te bepalen;

⁶ Bijvoorbeeld is er voor de onderwerpen groen en spelen geen toets op buurt-, wijk- en stadsdeelniveaus aan de eisen die zijn gesteld in CID en vervolprojecten. Meer specifiek zijn dat de referentienormen hiervoor. Het is daarmee niet duidelijk wat de bewoners van Escher Gardens aan voorzieningen krijgen en of de buurt waar ze wonen (Laakhavens-West) en de wijk (Laakhavens) voldoende groen, speelplek en andere zaken gaat krijgen. Een ander voorbeeld: bij elk project staat dat er geparkeerd kan worden in de parkeergarage van Q-park. Hoeveel ruimte er in deze garage is en hoeveel auto's er per project een plekje moeten vinden in deze garage, wordt niet meegenomen. Op een gegeven moment zal de garage vol zijn.

- concreet de totale hinder voor bewoners vast te stellen;
- maatregelen te bepalen om de hinder waar nodig te verminderen, zowel binnen als buiten het plangebied voor Escher Gardens;
- de noodzaak vast te stellen om plannen bij te sturen.

Omdat het MER onvoldoende inzicht geeft in de huidige cumulatieve effecten geeft en er onvoldoende gegevens zijn over de huidige stand van zaken van het CID, is het niet mogelijk het milieubelang over individuele projecten zoals Escher Gardens volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming

De Commissie adviseert om het MER, voorafgaand aan het besluit, aan te vullen met inzicht in de cumulatieve effecten. Ga op basis van de andere milieueffectrapporten en de beschrijving van de milieueffecten voor Escher Gardens na of de cumulatie met andere projecten nog past binnen de door de gemeente zelf bepaalde en door de gemeenteraad goedgekeurde ambities, randvoorwaarden en normen. Gebruik hiervoor het beoordelingskader zoals dat voor het CID al is opgezet.

Haalbaarheid van toekomstige projecten en monitoring

De gemeenteraad van Den Haag heeft grote ambities op veel terreinen voor het CID-gebied. Of alles kan hangt onder andere af van de milieudruk in het gebied. Om dit te kunnen toetsen is het belangrijk dat er actuele gegevens zijn. Hiermee kan de gemeente (bij)sturen op (nieuwe) projecten. De Commissie wijst erop dat de afwezigheid van actuele gegevens over de leefkwaliteit een groot risico vormt voor de vergunbaarheid en dus haalbaarheid van volgende projecten. Het is daarmee ook niet duidelijk of een volgend milieueffectrapport wel voldoende inzicht kan geven in de milieueffecten en de optelsom daarvan.

Zoals de Commissie al in haar eerdere toetsingsadviezen over dit en andere project(en) in het CID⁷ naar voren haalde is een goede milieuboekhouding, monitoring, structuur en controle hierbij van essentieel belang. Ze wijst nogmaals op de urgentie hiervan. In de aanvulling staat dat er ieder jaar een jaarrapportage wordt opgesteld en eens in de vier jaar een programmaplan CID. Het eerste programmaplan zou in 2025 moeten uitkomen. Er is nu voor zover de commissie kan nagaan één jaarrapportage of voortgangsrapportage⁸ door de gemeente Den Haag gemaakt. Hierin staat dat de monitoring nog zeer beperkt is.

De website van de Haagse Raadsinformatie⁹ verwijst verder naar het Voorzieningenonderzoek uit 2023. Dit onderzoek bevat meer informatie dan de voortgangsrapportage en geeft een aanzet, maar is nog geen volwaardig monitoringsprogramma. Gezien de snelheid van ontwikkelingen en projecten in het CID-gebied en de vele te nemen besluiten is het urgent om de monitoring zo snel mogelijk volledig op te tuigen en te laten werken.

De aanvulling geeft een globale schets van een monitoringopzet, waarin ook de relatie met het CID-gebied wordt gelegd. Het rapport bevat echter geen informatie over de stand van zaken van de monitoring en of het bijvoorbeeld voor andere projecten al in werking is en wanneer resultaten daarvan gepubliceerd worden.

⁷ Zie de adviezen van de Commissie over het Central Innovation District, Transformatie SoZa-locatie, The Grace, Verheeskade.

⁸ https://denhaag.raadsinformatie.nl/document/12623617/2/RIS315224_Voortgangsrapportage+CID.

⁹ www.denhaag.raadsinformatie.nl.

De Commissie beveelt aan alvorens een volgend MER op te (laten) stellen voor andere projecten de monitoringsprogramma's voor Escher Gardens én voor alle andere deelprojecten in detail en met spoed uit te werken. Gebruik het bestaande beoordelingskader voor het CID-gebied om structuur aan te brengen in de milieuboekhouding voor het hele gebied. Zet de monitoringssystematiek op voor alle relevante niveaus: stad, stadsdeel, wijk en buurt.

Mobiliteit

De verkeersgeneratie van Escher Gardens is in de aanvulling beter beschreven dan in het MER. De daaropvolgende analyse van de capaciteit van de kruispunten is echter nog onvoldoende. De Waldorpstraat en de aansluiting van deze verkeersluwe straat hebben ook in de aanvulling centraal gestaan. Er is niet gekeken naar de kruispunten buiten het directe plangebied waar nu juist ook door Escher Gardens mogelijk capaciteitsproblemen ontstaan. Het gaat dan om de kruispunten met de Rijswijkseweg en op het Rijswijkseplein.

Ook de beschrijving van de parkeersituatie geeft geen antwoord op het toetsingsadvies van de Commissie. De aanvulling stelt slechts dat er in het hele CID-gebied een lage parkeernorm geldt, er geen bewonersvergunningen worden uitgegeven én dat de exploitant Q-Parc aangeeft nog genoeg ruimte te hebben. De gevraagde parkeerbalans is niet gemaakt. Deze hoort in elk geval een plek te krijgen in de monitoring (zie hierboven).

Op pagina 7 van de aanvulling staat: *“Verder is het studiegebied van het MER Escher Gardens afgebakend op basis van de reikwijdte van verkeerseffecten van de knip op de Waldorpstraat. De cumulatieve effecten op stadsdeelniveau staan in het plan-MER CID en zijn niet opnieuw onderzocht in het MER Escher Gardens.”*

De Commissie merkt hierbij op dat het er niet om gaat dat de effecten op stadsdeelniveau ergens anders beschreven staan. Belangrijk is dat in het MER de specifieke bijdrage van het project aan de effecten op stadsdeelniveau inzichtelijk worden gemaakt. Dit geeft inzicht in de vraag of bijvoorbeeld één project al een groot deel van de milieugebruiksruimte in beslag neemt. Dit bepaalt ook de mogelijkheden voor de gebiedsontwikkeling in de toekomst, zie hiervoor ook paragraaf 2.1.

De beschrijving van de hoeveelheid bouwverkeer is nu voldoende. Het is helder dat er gemiddeld genomen 20 tot 30 grote vrachtwagens per dag op het bouwterrein aankomen.

Het advies van de Commissie, zoals gegeven in paragraaf 2.2 van het vorig toetsingsadvies en hierboven in het grijze blok ook is opgenomen, blijft ongewijzigd staan.

2.2 Ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid

Uit het toetsingsadvies

De Commissie adviseert het MER, voorafgaand aan het besluit over Escher Gardens, aan te vullen met het opnemen van de referentienormen in het beoordelingskader en hieraan ook te toetsen. Beschouw bij de toetsing alle relevante schaalniveaus.

De aanvulling bevat geen kwantitatieve toets aan de referentienormen voor en/of toelichting op de beschikbaarheid van gebruiksgroen en ruimte voor sport op de verschillende schaalniveaus. Hier had de Commissie in haar toetsingsadvies en eerdere toetsingsadviezen

over CID-projecten om gevraagd. De aanvulling beperkt zich tot de mededeling dat wordt voldaan aan de referentienormen. Daarbij is rekening gehouden met de aanleg van 9.000 woningen in het Laakhaven gebied, waarvan 1.250 in Escher Gardens. Voor gebruiksgroen bevat de aanvulling geen extra informatie over de stand van zaken. De Commissie constateert dat het vinden van de informatie een puzzel is.¹⁰ Ze wijst erop dat informatie hierover voor iedereen toegankelijk moet zijn. Dat is nu niet het geval.

De referentienormen zijn, ook volgens het MER, als vastgestelde gemeentelijke beleidsambitie een belangrijk onderdeel waaraan getoetst moet worden.¹¹

De Commissie adviseert de referentienormen voor gebruiksgroen, sport en spel goed te beschrijven en op te nemen in het monitoringsysteem. Doe dit bij voorkeur op drie schaalniveaus: buurt, wijk en stadsdeel, zodat duidelijk is hoe en of de leefbaarheid gewaarborgd blijft bij elke nieuwe ontwikkeling binnen het CID.

3 Aanbevelingen voor het vervolg

3.1 Gezondheid

Uit het toetsingsadvies

De Commissie adviseert het MER, voorafgaand aan het besluit over Escher Gardens, aan te vullen door het opnemen van de referentienormen in het beoordelingskader en hieraan ook te toetsen. Beschouw bij de toetsing alle relevante schaalniveaus.

De Commissie adviseert het MER aan te vullen met de hoeveelheid woningen die schaduw hinder zullen ondervinden, bij voorkeur ondersteund met kaarten. De Commissie beveelt aan om bij het architectonische ontwerpmaatregelen mee te nemen om schaduw hinder te minimaliseren.

De Commissie adviseert het MER, voorafgaand aan het besluit, aan te vullen met een nadere analyse van de geluidbelasting op de woningen in Escher Gardens. Geef aan welke mitigerende (gevel)maatregelen zijn voorzien en wat de effectiviteit daarvan is.

De Commissie adviseert om hittestress alsnog in meer detail uit te werken.

¹⁰ De aanvulling stelt op pagina 17 alleen dat wordt voldaan aan de Haagse referentienormen voor voorzieningen en groen en verwijst daarvoor naar een voorzieningenkaart op pagina 31 in de [Ontwikkelvisie Laakhavens Hollands Spoor](#) (RIS 311821). Die kaart zou toetsen aan de referentienormen die als bijlage 10 zijn opgenomen in de Structuurvisie CID. Op pagina 33 van de Ontwikkelvisie is een themakaart Groen opgenomen met als conclusie: 'met de inzet op een groen hart voor elke wijk en de vergroening in het algemeen, wordt voldaan aan de vastgestelde kwantitatieve referentienorm voor centrumstedelijk milieu (conform RIS307513)'. Op diezelfde pagina staat ook dat de gemeenteraad begin 2024 het voorstel van het college inzake de nota 'Haagse richtinggevende normen maatschappelijke voorzieningen en groen 2024 RIS317835' heeft vastgesteld. Hierin staat aangegeven hoe er tijdig voldoende voorzieningen en groen wordt aangelegd in de ontwikkelgebieden, zoals het Central Innovation District. In het oorspronkelijke MER is op pagina 145 aangegeven dat voor het concreet maken van de beoogde kwaliteit het noodzakelijk is dat er een beeldkwaliteitsplan wordt gemaakt. De gemeenteraad heeft op 7 juni 2024 een concept beeldkwaliteitsplan besproken. Voor Hollands Spoor staat in paragraaf 4.1.3 over toevoegen groen dat er een Buitenruimteplan gaat worden opgesteld als uitwerking op het Landschappelijk Raamwerk van de Ontwikkelvisie Laakhavens Hollands Spoor (RIS 311821).

¹¹ Deze staan achteraan in dit document:

<https://denhaag.raadsinformatie.nl/document/13778243/1#search=%22RIS317835%22>.

De Commissie constateert dat de aanvulling het onderwerp gezondheid (geluid, luchtkwaliteit¹², hittestress en schaduwwerking) nu voldoende uitwerkt.

Het is nu nog niet duidelijk wat de relatief kleine daktuin gaat bijdragen aan het tegengaan van hittestress en wat het effect is van het spiegelend effect van de noordoostelijke toren. Daarom beveelt de Commissie aan de plannen zo te ontwikkelen dat er tijdens de bouw nog kan worden bijgestuurd als de hittestress te groot blijkt te zijn.

3.2 Energie, duurzaamheid, circulariteit en klimaat

Uit het toetsingsadvies

De Commissie adviseert het MER, voorafgaand aan het besluit, aan te vullen met:

- *een uitgewerkte analyse van de energievraag en van de wijze hoe hierin zal worden voorzien. Geef een beschouwing hoe netcongestie wordt voorkomen;*
- *hoe de BENG-eisen in het ontwerp worden meegenomen;*
- *de uitwerking van maatregelen om in pandige hittestress te voorkomen.*

De Commissie oordeelt dat de aanvulling voldoende informatie bevat over de bezonning van woningen, de toepassing van de Temperatuuroverschrijding juli (TOjuli)¹³ en ook het energiebeleid beter beschrijft.

Er is inmiddels een kaart in de maak om de netcongestie in beeld te krijgen. Ook is duidelijk dat er een ringleiding, waarbij het gebied van twee verschillende kanten voorzien kan worden van elektriciteit, nodig zal zijn om het gebied van energie te voorzien.¹⁴ Het is overigens niet duidelijk in hoeverre deze ringleiding gaat bijdragen aan de oplossing van de netcongestie, als het congestiepunt een middenspanningsruimte¹⁵ is of op een nog hoger niveau zit. De Commissie beveelt aan om bij het besluit helder te maken wat deze ringleiding oplost en te onderbouwen of de netcongestie zich niet verplaatst naar een ander gebied.

¹² Dit was al voldoende uitgewerkt, de aanvulling geeft hier toch meer informatie over.

¹³ TOjuli is een onderdeel van de BENG-berekening. Het is een indicator voor het risico op oververhitting. Deze wordt per gevelvlak berekend.

¹⁴ Hier worden in een convenant afspraken voor gemaakt.

¹⁵ Hierin wordt de middenspanning teruggebracht naar laagspanning van maximaal 400 Volt.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ruwan Aluvihare BA. MDip LA

drs. Simone Filippini (voorzitter)

drs. Tjeerd Gorter (secretaris)

ing. Johan Janse

drs. Benno Schepers

dr. Fred Woudenberg

ir. Eric van der Aa

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Wijziging van het bestemmingsplan.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Dit project valt onder de regelgeving van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024). Voor deze procedure volgt daarom nog uit [onderdelen C en D van de bijlage bij het voormalige Besluit milieueffectrapportage](#) dat een MER vereist is. In dit geval gaat het om categorie D11.2, Stedelijk ontwikkelingsproject.

Bevoegd gezag besluit

Gemeenteraad van Den Haag.

Initiatiefnemer besluit

Burgemeester en wethouders van Den Haag.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3795](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

